

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 58/2024

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Δ΄

Συνεδρίαση της 23^{ης} Απριλίου 2024

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Αδαμαντία Καπετανάκη, Ελένη Πασαμιχάλη, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Ξανθή Μπασάκου, Σταυρούλα Μπανάκου, Σπυρίδων Κουλούρης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Άννα Πρεβενά, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 2814.5/2711/12-1-2024 του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης, Τμήματος Δ΄.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: α) Αν το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το οποίο εποπτεύει το ν.π.δ.δ. «Ο. Ν.», είναι αρμόδιο, σύμφωνα με το άρθρο 59 του Οργανισμού του (π.δ. 13/2018), να ελέγξει τη νομιμότητα των αποφάσεων του Δ.Σ. του Ο. Ν.. β) Αν η δαπάνη που πληρώθηκε από το ν.π.δ.δ. «Ο. Ν.» σε υπαλλήλους του για την ικανοποίηση

αξιώσεώς τους που μετά την καταβολή απορρίφθηκε δικαστικά, υπόκειται στις διατάξεις περί καταλογισμού σε περιπτώσεις καταβολών χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις. γ) Αν ο εν λόγω καταλογισμός υπόκειται στη δεκαετή παραγραφή του άρθρου 152 του ν. 4820/2021 (Οργανικού Νόμου του Ελεγκτικού Συνεδρίου), δεδομένου ότι η συγκεκριμένη πληρωμή πραγματοποιήθηκε από τον Ο. Ν. στις 19-4-2010.

.....

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Δ΄ Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Το ν.π.δ.δ. «Ο. Ν.» αποτελεί εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ), ιδρύθηκε με το διάταγμα της 1-3-1927 (Α΄ 32), με σκοπό την προστασία των ανέργων ναυτικών (επιδόματα και έκτακτες ενισχύσεις) και την χορήγηση παροχών ασθενείας σε χρήμα στους δικαιούχους αυτούς, και είναι φορέας εντός Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το Μητρώο που τηρείται με ευθύνη της ΕΛΣΤΑΤ (άρ. 14 ν. 4270/2014).

2. Οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, έχουν ιδίους πόρους και δεν επιχορηγούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου, διατάκτης του προϋπολογισμού τους είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης του φορέα (αρ. 14 παρ.1 περ. ιστ΄ του ν. 4270/2014), εκτελούν τον οικείο προϋπολογισμό, εγκρίνουν τις δαπάνες, εκδίδουν τις αποφάσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πραγματοποιούν τις προβλεπόμενες διαγωνιστικές διαδικασίες χωρίς έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργείου.

3. Οι πόροι του Ο. Ν. προέρχονται από τις τακτικές εισφορές ναυτικών και πλοιοκτητών, οι οποίες κατά ποσοστό 28% αποτελούν πόρο του Κεφαλαίου Ανεργίας και Ασθενείας (Κ.Α.Α.Ν.), σύμφωνα με το στοιχείο α΄ της παρ. 12 του άρθρου 84 του π.δ. 913/1978, όπως το στοιχείο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 53 παρ. 4α του ν. 4150/2013. Το Κ.Α.Α.Ν. τελεί υπό την εποπτεία του

Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), το οποίο εισπράττει και εν συνεχεία αποδίδει στον φορέα τους προαναφερόμενους πόρους. Το ως άνω ποσοστό του Κ.Α.Α.Ν. επιμερίζεται στο Κεφάλαιο Ανεργίας και στο Κεφάλαιο Ασθενείας, μετά από απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Το Κεφάλαιο Ανεργίας αποτελεί εξ ολοκλήρου πόρο του Ο. Ν., ενώ το Κεφάλαιο Ασθενείας επιμερίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Υγείας σε ποσοστό για παροχές σε είδος στον ΕΟΠΥΥ και σε ποσοστό για παροχές σε χρήμα στον Ο. Ν.

4. Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2007 έως 19-4-2010 η οικονομική διαχείριση και η έγκριση του προϋπολογισμού του Ο. Ν. διεπόταν από τις διατάξεις του ν.δ. 496/1974 «Πέρι Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α'204) του προαναφερθέντος ιδρυτικού διατάγματος του Ο. Ν. και του π.δ. 913/1978, με το οποίο κωδικοποιήθηκε ο ν. 792/1978 (Α' 220), που αφορά τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της νομοθεσίας για το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ). Το ΝΑΤ ήταν επίσης εποπτευόμενος φορέας του πρώην Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, ενώ η οικονομική διαχείριση και η έγκριση του προϋπολογισμού και του απολογισμού του Ο. Ν. τελούσε υπό τον έλεγχό του. Η τελική έγκριση του προϋπολογισμού του ΝΑΤ και των παρ'αυτώ λειτουργούντων ειδικών κεφαλαίων και λογαριασμών επραγματοποιείτο από τους Υπουργούς Ναυτιλίας και Οικονομικών.

Σύμφωνα με το άρθρο 213 του ν. 4072/2012, η εποπτεία του ΝΑΤ και του ΚΑΑΝ ασκείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Με τη δημοσίευση του ν. 4024/2011 (Α' 226) καταργήθηκε η έγκριση των προϋπολογισμών, των τροποποιήσεων αυτών, των απολογισμών και των ισολογισμών των ν.π.δ.δ. από τον Υπουργό Οικονομικών και η αρμοδιότητα αυτή μεταφέρθηκε στα εποπτεύοντα Υπουργεία. Για την έγκριση του προϋπολογισμού και του ισολογισμού χρηματικής διαχείρισης – απολογισμού του Ο. Ν. εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 496/1974 «Περί Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α' 204) σε συνδυασμό με το ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης...δημόσιο λογιστικό.....» (Α' 143).

5. Σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. 7494/19-9-2023 έγγραφο του Ο. Ν., κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2007 μέχρι 31-12-2009 για τον έλεγχο, την εκκαθάριση και την ενταλματοποίηση των δαπανών ο Ο. Ν. εφάρμοζε τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 2362/1995, ενώ για τις αμοιβές του προσωπικού εφάρμοζε τις διατάξεις του ν. 3205/2003 (Α' 297). Εξάλλου, μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση του άρθρου 79 παρ. 3 του ν. 4795/2021 για τα κριτήρια σύστασης στον Ο. Ν. Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.), ούτε έχει συσταθεί Μ.Ε.Ε. στον Ο. Ν., και ως εκ τούτου αυτό το ν.π.δ.δ. υπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 5 του ν. 4795/2021, στη Μ.Ε.Ε. του εποπτεύοντος Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 83 του παραπάνω νόμου, καταργήθηκε η αρμοδιότητα των Μ.Ε.Ε. άσκησης οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου των δημοσίων υπολόγων και των δημοσίων διαχειρίσεων που υπάγονται στο Υπουργείο, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Οργανισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (π.δ. 13/2018), η Μ.Ε.Ε. του Υπουργείου έχει ελεγκτικές – συμβουλευτικές αρμοδιότητες και εν προκειμένω τον έλεγχο επάρκειας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (internal control) του Υπουργείου και την εισήγηση των σχετικών βελτιωτικών προτάσεων, τον έλεγχο εφαρμογής των κανόνων δικαίου, τον έλεγχο της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών, τον έλεγχο της ορθής διενέργειας των δαπανών, της ορθής είσπραξης και εμφάνισης των εσόδων, της διαχείρισης κινδύνων, όπως και της διαχείρισης της περιουσίας του φορέα με την εξακρίβωση του ενεργητικού και παθητικού και του μισθολογικού κόστους, για τον εντοπισμό τυχόν φαινομένων κακοδιοίκησης και κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης, απάτης ή διαφθοράς και την αποτροπή τους στο μέλλον. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 57 του π.δ. 13/2018, η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έχει ως σκοπό την ενιαία οικονομική διαχείριση και τον έλεγχο των οικονομικών υποθέσεων και λειτουργιών του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων και ειδικότερα τον σχεδιασμό, συντονισμό, διαχείριση και εποπτεία όλων των θεμάτων που άπτονται της οικονομικής λειτουργίας του Υπουργείου συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής παρακολούθησης των εποπτευόμενων φορέων γενικής κυβέρνησης, σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης.

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο. Ν. με την υπ' αριθ. 4996/15/14-4-2010 απόφασή του έκανε δεκτό αίτημα του Συλλόγου των υπαλλήλων του για την καταβολή σε 185 μόνιμους υπαλλήλους και σε 10 υπαλλήλους με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (ι.δ.α.χ.) του επιδόματος των 176 ευρώ για το χρονικό διάστημα από 1-1-2007 μέχρι 31-12-2009, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 49 του ν. 2956/2001 και 14 του ν. 3016/2002. Οι εν λόγω υπάλληλοι είχαν ασκήσει κατά του Ο. Ν. αγωγές για το θέμα αυτό και η καταβολή σε αυτούς των αντίστοιχων ποσών πραγματοποιήθηκε πριν την έκδοση των σχετικών δικαστικών αποφάσεων. Εν συνεχεία, με τις αποφάσεις υπ' αριθ. 27/2011 του Ειρηνοδικείου Πειραιά και 1236/2011 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά έγιναν δεκτές οι αγωγές των 10 υπαλλήλων ι.δ.α.χ. και 95 μονίμων υπαλλήλων, ενώ με την απόφαση υπ' αριθ. 1927/2011 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά απορρίφθηκε η αγωγή των λοιπών 90 μονίμων υπαλλήλων του Ο. Ν. Η απόφαση αυτή, μετά από άσκηση έφεσης εκ μέρους των υπαλλήλων και εν συνεχεία παραίτηση από την έφεση, κατέστη τελεσίδικη. Τα εντάλματα πληρωμής για τις προαναφερθείσες πληρωμές ουδέποτε απεστάλησαν από τον Ο. Ν. προς θεώρηση στην Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να οριστικοποιηθεί ο απολογισμός του οικ. έτους 2010.

7. Από τα στοιχεία του φακέλου του ερωτήματος δεν προέκυψε η καταχώρηση του καταβληθέντος ποσού «έναντι δικαστικών» ως έλλειμμα σε έκθεση διαχειριστικού ελέγχου. Αναφέρεται όμως, στην από 5-7-2023 έκθεση ελέγχου επί των οικονομικών Καταστάσεων έτους 2022 του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή Γ.Ν. προς το Δ.Σ. του Ο.Ν., μεταξύ άλλων, ότι « 1..2. Στις λοιπές απαιτήσεις του Ο... Ν... ...παρουσιάζονται απαιτήσεις από το προσωπικό συνολικής αξίας 813.515,57 ευρώ οι οποίες αφορούν καταβολές που έχουν διενεργηθεί από τον Ο... Ν... λόγω παλιότερης δικαστικής διαμάχης. Η ανωτέρω δικαστική διαμάχη δεν έχει τελεσιδικήσει...Ως εκ τούτου διατηρούμε επιφύλαξη σχετικά με την αξία των απαιτήσεων αυτών και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων ...» . Κατόπιν όλων των ανωτέρω, το ζήτημα περιήλθε, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 5280/13/15-6-2023 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο. Ν., στο εποπτεύον

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το οποίο υπέβαλε το εξεταζόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

8. Στο άρθρο 8 του ν.4831/2021 «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ...» (Α΄170) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 8. Γνωμοδοτική αρμοδιότητα ΝΣΚ.

1. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, με τα αρμόδια όργανά του, γνωμοδοτεί σύμφωνα με τις περ. α' και β' της παρ. 4 των άρθρων 7, 8, 9, 20 και την περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 21, σε ερωτήματα: α) ...β) της Διοίκησης, που υπογράφονται από Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό, Υφυπουργό, καθώς επίσης και από Γενικό, Ειδικό ή Υπηρεσιακό Γραμματέα, εφόσον οι τελευταίοι είναι ειδικά εξουσιοδοτημένοι προς τούτο και μόνο για θέματα της αρμοδιότητάς τους, γ) των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών, των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, που υπογράφονται από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο διοίκησής τους, εφόσον αφορούν σε ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, ενώ ερωτήματά τους, με γενικότερη σημασία υπογράφονται μόνο από τον αρμόδιο Υπουργό, δ) ...Ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος τίθενται υπόψη του αρμόδιου Υπουργείου, το οποίο, αν το κρίνει αναγκαίο, διατυπώνει σχετικό ερώτημα, και ε) των νομικών προσώπων των οποίων η νομική υποστήριξη δεν ανήκει στο ΝΣΚ, εφόσον τα ερωτήματα αυτά υποβάλλονται από τον εποπτεύοντα Υπουργό και αφορούν σε θέματα άσκησης ελέγχου και εποπτείας του στο νομικό πρόσωπο ή είναι γενικότερης σημασίας.

2. Τα ερωτήματα πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και σαφή προσδιορισμό των προβληματισμών της Υπηρεσίας, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ., προκειμένου η Διοίκηση να τις εφαρμόσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της...».

9. Στα άρθρα 1 και 12 του από 1-3-1927 Διατάγματος «Περί ιδρύσεως του Ο... Ν....» (Α΄32), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4 του από Νοεμβρίου 1926 Διατάγματος «περί συστάσεως κεφαλαίου ανεργίας υπέρ των εργατών θαλάσσης», ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 1. Ιδρύεται εν Πειραιεί «Ο... Ν...» σκοπόν έχων κυρίως την κατά τας διατάξεις του παρόντος προστασίαν και περίθαλψιν των ανέργων ναυτικών. 2. Ο Ο... Ν... αποτελεί νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου τελούν υπό την ανωτέραν εποπτείαν του Υπουργού των ναυτικών (Διεύθυνσις Εμπορικής Ναυτιλίας) ».

«Άρθρον 12.

1. Η καθόλου οικονομική διαχείρισις του Ο... Ν... τελεί υπό τον έλεγχον το Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου. 2. Η Διοικ. Επιτροπή καταρτίζει εντός του Δεκεμβρίου εκάστου έτους τον προϋπολογισμόν των εσόδων και εξόδων του νέου έτους και εντός του Ιανουαρίου τον απολογισμόν του λήξαντος έτους , υποβάλλει δε αυτούς προς έλεγχον εις το Ν.Α.Τ... Ο τε προϋπολογισμός και ο απολογισμός μετά τον παρά τω ΝΑΤ έλεγχον υποβάλλονται παρ' αυτού τελικώς προς έγκρισιν εις το Υπουργείον των Ναυτικών (Διεύθ. Εμπορικής Ναυτιλίας) και δημοσιεύονται εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3...».

10. Στο άρθρο 2 του ν. 4150/2013 « Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου...» (Α' 102) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 2. Εποπτευόμενοι φορείς

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου εποπτεύει, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του, για όλα τα θέματα διοίκησης, λειτουργίας και ανάπτυξης, τους ακόλουθους φορείς και οργανισμούς: α) ... β) ... γ) Τον Ο... Ν... δ) ...».

11. Στα άρθρα 4, 57 και 59 του Προεδρικού Διατάγματος 13/2018 «Οργανισμός του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» (Α' 26), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174), ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 4. Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου – Αρμοδιότητες.

1. Η παροχή ελεγκτικών - συμβουλευτικών αρμοδιοτήτων, όπως: α) ο έλεγχος επάρκειας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (internal control) του Υπουργείου και η εισήγηση των σχετικών βελτιωτικών προτάσεων, β) ο έλεγχος εφαρμογής των κανόνων δικαίου, ο έλεγχος της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών ...2...3... 4. Η διενέργεια οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου των δημοσίων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων που υπάγονται στο

Υπουργείο.5. ...6. ... 7. Η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων, στις περιπτώσεις που εντοπίζονται μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες σε υπηρεσίες του Υπουργείου ή σε εποπτευόμενους φορείς του, εφόσον οι φορείς αυτοί δεν διαθέτουν μονάδα εσωτερικού ελέγχου και παρακολούθησης της εκτέλεσής τους. 8. ...».

«Άρθρο 57. Σκοπός.

Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έχει ως σκοπό την ενιαία οικονομική διαχείριση και τον έλεγχο των οικονομικών υποθέσεων και λειτουργιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και των εποπτευόμενων από εκείνο φορέων και ειδικότερα τον σχεδιασμό, συντονισμό, διαχείριση και εποπτεία όλων των θεμάτων που άπτονται της οικονομικής λειτουργίας του Υπουργείου, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής παρακολούθησης των εποπτευόμενων φορέων γενικής κυβέρνησης, σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης....».

«Άρθρο 59. Αρμοδιότητες.

Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών ασκεί τις κατωτέρω αρμοδιότητες από τις οργανικές μονάδες που υπάγονται σε αυτήν, ως ακολούθως: 1. Η Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης είναι αρμόδια για την κατάρτιση και την εκτέλεση του τακτικού προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου, στο πλαίσιο του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ), σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών συμπεριλαμβανομένων των προϋπολογισμών των εποπτευόμενων φορέων και του Κεφαλαίου Ναυτικής Εκπαίδευσης (ΚΝΕ). α).....δ) Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Οικονομικής Παρακολούθησης Κεφαλαίου Ναυτικής Εκπαίδευσης και Εποπτευόμενων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης ΥΝΑΝΠ είναι οι ακόλουθες: αα) Η παροχή κατευθύνσεων - οδηγιών στους εποπτευόμενους από το Υπουργείο φορείς (ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ) για την προετοιμασία των προσχεδίων των προϋπολογισμών τους και άλλων συναφών εγγράφων και την προσαρμογή τους προς το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ). ββ) Η διασφάλιση της έγκαιρης επεξεργασίας των προσχεδίων προϋπολογισμού και ελέγχου της κωδικοποίησης των εποπτευόμενων φορέων σύμφωνα με τις οδηγίες και εγκυκλίους που εκδίδονται από το Υπουργείο

Οικονομικών και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, γγ) Η μέριμνα για τη συγκέντρωση, την έγκαιρη επεξεργασία, των σχεδίων προϋπολογισμών των εποπτευομένων φορέων γενικής κυβέρνησης. Η προώθηση της διαδικασίας έγκρισης του προϋπολογισμού, ισολογισμού και απολογισμού όλων των εποπτευόμενων φορέων. δδ) Η μέριμνα για την ευθυγράμμιση των στόχων δημοσιονομικής πολιτικής με τους στόχους που τίθενται μέσω των προϋπολογισμών των εποπτευομένων φορέων γενικής κυβέρνησης. εε) Η μέριμνα για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την παρακολούθηση των οικονομικών αποτελεσμάτων των εποπτευομένων φορέων γενικής κυβέρνησης. στστ) Η παρακολούθηση της οικονομικής διαχείρισης των εποπτευομένων φορέων γενικής κυβέρνησης και η ανάλυση και επεξεργασία των οικονομικών τους στοιχείων. ζζ) ... ηη) ... θθ) Η παρακολούθηση των ελλειμμάτων και χρεών που εμφανίζουν οι εποπτευόμενοι φορείς γενικής κυβέρνησης σε τακτική βάση. ιι) Η μέριμνα για τη διενέργεια οικονομικών αναλύσεων και την παραγωγή οικονομικών αναφορών που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του Τμήματος, καθώς και για την υποβολή των σχετικών στοιχείων σύμφωνα με τις οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σε συνεργασία και με τα άλλα Τμήματα της Διεύθυνσης. ιαια) Ο έλεγχος και η διαβίβαση οικονομικών στοιχείων των εποπτευόμενων φορέων γενικής κυβέρνησης προς Γ.Λ.Κ. και την ΕΛ.ΣΤΑΤ σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. ιβιβ)2...».

12. Στα άρθρα 1,13(παρ.1),16, 27(παρ.1) και 35 του ν.δ.496/1974 «Περί Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α'204) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρον 1.

1. Η διοίκησης των εσόδων, εξόδων και κεφαλαίων ως και το Λογιστικόν των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, διέπονται υπό των διατάξεων

του παρόντος.2...3.¹ Ο Υπουργός των Οικονομικών ασκεί οικονομικών έλεγχον επί της διαχείρισεως των κεφαλαίων εν γένει και της περιουσίας των ν.π.δ.δ....
4. Ωσαύτως έλεγχον ασκεί και ο εποπτεύων κατά περιπτώσιν Υπουργός».
« Άρθρον 13..

1..2. 9. Εις παν χρηματικόν ένταλμα ή έτερον τίτλον πληρωμής επισυνάπτονται, ευθύνη του εκδίδοντος αυτό, τα υπό των κειμένων διατάξεων δικαιολογητικά».

« Άρθρον 16.

Τα της ασκήσεως ελέγχου επί των δαπανών των ν.π.δ.δ. διέπονται υπό των διατάξεων των άρθρων 17 και 18 του Ν.Δ. 1265/72 "περί ελέγχου των δαπανών του Κράτους, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και των άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ως και των Λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και παρακολουθήσεως των εσόδων των».

«Καταλογισμοί.Άρθρον 27.

1. Πάσα πληρωμή, ενεργουμένη εκ της παγίας προκαταβολής αχρεωστήτως, καταλογίζεται εις βάρος του τε λαβόντος και των τυχόν συνυπευθύνων οργάνων, εις ολόκληρον, ανεξαρτήτως των πειθαρχικών κυρώσεων...»

«Ελλείμματα εν γένει. Άρθρον 35.

1. Πάσα έλλειψις εν τη διαχειρίσει του ν.π. χρημάτων, αξιών, ενσήμων ή υλικού, διαπιστουμένη κατά την νόμιμον διαδικασίαν, αναπληρούται υπό του υπολόγου εντός 24 ωρών άλλως ούτος τίθεται εκτός διαχειρίσεως ή και υπηρεσίας και καταλογίζεται με το ποσόν του ελλείματος, το οποίον βεβαιούται αμελλητί ως εσόδον του ν.π. λαμβανομένων των απαιτήτων μέτρων προς εξασφάλισιν της απαιτήσεως αυτού. Ως έλλειμα χαρακτηρίζεται και πάσα πληρωμή μη αναγόμενη εις την αρμοδιότητα του υπολόγου.2. ...3....
4.»...

13. Στο άρθρο 18 του ν.δ. 1265 της 6/8.11.1972 «Περί ελέγχου των δαπανών του Κράτους, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και των άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ως και των λογαριασμών των

¹ Στο άρθρο 11 παρ.1του ν.4337/2015 (Α'129) ορίζεται ότι : «Για τα Ν.Π.Δ.Δ. που ανήκουν στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ν.δ.496/1974, πλην του άρθρου 1 παρ.3,....».

δημοσίων υπολόγων και παρακολουθήσεως των εσόδων των» (Α` 197) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρον 18. Προληπτικός έλεγχος.

Δια Β. Δ/τος εκδιδόμενου προτάσει των Αντιπροέδρων της Κυβερνήσεως, του Υπουργού Οικονομικών και του αρμοδίου κατά περίπτωσιν Υπουργού επιτρέπεται η άσκησης και προληπτικού ελέγχου επί δαπανών ωρισμένων Ν.Π.Δ.Δ. ή Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως κλπ. ή και ωρισμένης κατηγορίας αυτών.».

14. Στο άρθρο 19 του π.δ. 774/1980 “Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων» (Α` 189), που εκδόθηκε κατ’ εξουσιοδότηση του άρθρου 25 ν. 968/1979 (Α` 214), ορίζονταν τα εξής:

“Άρθρον 19. Όργανα ασκήσεως ελέγχου.

1..... 2. Ο, κατά τας κειμένας διατάξεις, προληπτικός έλεγχος των ενεργουμένων δαπανών υπό των δια του άρθρου 1 του Ν.Δ. 1337/1973 καταστάντων κυρίων διατακτών Νομαρχών ως και υπό των κατά το άρθρον 18 του Ν.Δ/τος 1265/1972 Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. ασκείται υπό των κατά τον προηγουμένην παράγραφον Παρέδρων και Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

15. Στα άρθρα 14 ,22, 69, 91 και 96 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α` 143) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 14.Ορισμοί [άρθρα 2 και 6(2) Οδηγίας 2011/85/ΕΕ]

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι κάτωθι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια: α. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α` του ν. 3429/2005 (Α` 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του. β. Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει τρία υποσύνολα, εφεξής αποκαλούμενα υποτομείς: της Κεντρικής Κυβέρνησης, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Οι φορείς εκτός Κεντρικής Διοίκησης, που περιλαμβάνονται στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης (εφεξής «λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης») προσδιορίζονται, ανά υποτομέα, από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης,

που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και αποτελούν ξεχωριστά νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή από ΟΤΑ . γ...στ. Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος: περιλαμβάνει την Προεδρία της Δημοκρατίας, τα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και τις Ανεξάρτητες Αρχές που δεν έχουν νομική προσωπικότητα.....ιστ. Επικεφαλής φορέων της Γενικής Κυβέρνησης είναι: για μεν τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης που δεν έχουν νομική προσωπικότητα, ο εκάστοτε ανώτατος ιεραρχικώς προϊστάμενος, για δε τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, που είναι εποπτευόμενοι σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση β΄ της παρούσας παραγράφου και έχουν νομική προσωπικότητα, το ανώτατο όργανο διοίκησης αυτών».

« Άρθρο 22. Υπουργοί και Λοιποί Επικεφαλής Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης [άρθρο 13(2) Οδηγίας 2011/85/ΕΕ]

Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, κάθε Υπουργός και κάθε επικεφαλής φορέα Γενικής Κυβέρνησης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Διαχειρίζεται και εκτελεί τον προϋπολογισμό του Υπουργείου του ή του φορέα που προϊσταται ή διοικεί σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον πλαίσιο για τα δημόσια οικονομικά όπως αυτό καθορίζεται, ιδίως, από τον παρόντα νόμο, το Μ.Π.Δ.Σ., τον ετήσιο και τον ενδεχόμενο συμπληρωματικό Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και κάθε άλλο νόμο, κανονιστική πράξη, οδηγία και απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, και, αν πρόκειται για φορέα, και του εποπτεύοντος Υπουργείου. β..... γ. ... δ. ... ε. ... στ. Επιμελείται της είσπραξης των εσόδων του Υπουργείου ή του φορέα που προϊσταται ή διοικεί, εφόσον ο φορέας αυτός είναι εκτός της Κεντρικής Διοίκησης. ζ. Παρακολουθεί και καθοδηγεί τους εποπτευόμενους φορείς για την κατάρτιση των σχετικών προϋπολογισμών μέσα στα ανώτατα όρια του εκάστοτε ισχύοντος Μ.Π.Δ.Σ. και για την ορθή εκτέλεσή τους. η. ... ι. ...».

«Άρθρο 69. Προληπτικός έλεγχος δαπανών και εσόδων από το Ελεγκτικό Συνέδριο

1. Οι δαπάνες του Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των λοιπών νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονται κάθε φορά στον έλεγχο αυτόν, καθώς και τα έσοδα αυτών, υπόκεινται σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν, τα διεθνή

ελεγκτικά πρότυπα και τα ελεγκτικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. 2.....»

« Άρθρο 91. Έλεγχος και εκκαθάριση των δαπανών του Δημοσίου.

1. Οι δαπάνες του Δημοσίου ελέγχονται και εκκαθαρίζονται..., βάσει νόμιμων δικαιολογητικών που αποστέλλονται από τους διατάκτες και τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση κατά του Δημοσίου. Τα απαιτούμενα, κατά κατηγορία δαπάνης, δικαιολογητικά καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 2. Ο έλεγχος επί των ανωτέρω δαπανών συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας αυτών. Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον: α) προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή εξυπηρετεί την αποστολή του οικείου φορέα και β) υπάρχει εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό σχετική πίστωση. Κανονική είναι η δαπάνη, που έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή....3...».

« Άρθρο 96. Καταλογοισμοί για μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με τίτλους πληρωμής - αρμόδια όργανα.

1. Μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με οποιονδήποτε τίτλο πληρωμής καταλογίζονται: α. ... β. στον λαβόντα, εφόσον έχει συντελέσει υπαίτια στη μη νόμιμη πληρωμή και σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής, ανεξάρτητα από υπαιτιότητα αυτού. 2. Αρμόδιο όργανο για τον καταλογοισμό μη νόμιμων δαπανών, που πληρώθηκαν με τίτλους πληρωμής που δεν εκδίδονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου ή τις ΓΔΟΥ, είναι ο διατάκτης και τα κατά νόμο αρμόδια όργανα που έχουν διαπιστώσει την παράνομη πληρωμή και σε κάθε περίπτωση το Ελεγκτικό Συνέδριο....».

16. Στα άρθρα 1,3 και 16 του ν. 3492/2006 (Α' 210) « Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις» ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 1.

Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων και αποστολή της.

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.), υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής. 2. Αποστολή της Γ.Δ.Δ.Ε. είναι η διασφάλιση της

χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 3. 3. ...».

« Άρθρο 16. Διαδικασία μετά το πέρας του ελέγχου.

1. Μετά το πέρας του ελέγχου οι Δημοσιονομικοί Ελεγκτές ή οι ελεγκτικές ομάδες συντάσσουν έκθεση εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός .. 2. Εάν διαπιστώνονται ελλείμματα, πληρωμή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ή μη νόμιμων δαπανών, φθορά ή απώλεια τίτλων, απαιτήσεων και περιουσιακών στοιχείων του ελεγχόμενου φορέα, που δεν οφείλονται σε ανωτέρα βία ή απρόβλεπτα γεγονότα, ενεργείται ή προτείνεται καταλογισμός σε βάρος:α) ...β) ...γ) του λαβόντα, αν έχει συντελέσει υπαίτια στη μη νόμιμη πληρωμή και σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής, ανεξάρτητα από υπαιτιότητα αυτού,δ) ...».

17. Στα άρθρα 1,2,9,10 και 16 του ν. 4795/2021 « Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση...» (Α' 62) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 1. Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη λειτουργία των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στον δημόσιο τομέα, καθώς και η εγκαθίδρυση του θεσμού του Συμβούλου Ακεραιότητας στη Δημόσια Διοίκηση, προκειμένου να ενισχυθούν οι μηχανισμοί λογοδοσίας και ακεραιότητας στους φορείς του δημόσιου τομέα συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων τους βάσει των αρχών της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης, σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τις προβλέψεις του ν. 4622/2019».

« Άρθρο 2. Πεδίο εφαρμογής

Οι ρυθμίσεις του Μέρους Α` έχουν εφαρμογή στον δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται με την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143)».

« Άρθρο 9. Σύσταση, οργάνωση και στελέχωση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, σε κάθε φορέα του άρθρου 2 συστήνεται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου συστήνεται στα Υπουργεία ως οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης και στους λοιπούς φορείς επιπέδου ανάλογου με την οργανωτική τους δομή. 2. Στους

εποπτευόμενους φορείς του άρθρου 2, καθώς και στους ΟΤΑ α` και β` βαθμού, συστήνεται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, εφόσον συντρέχουν τα κριτήρια του αριθμού των υπαλλήλων που υπηρετούν στον φορέα και του ύψους του προϋπολογισμού τους....3. ... 4. ... 5. Στην περίπτωση που η σύσταση ή η λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου δεν είναι εφικτή σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 4, οι φορείς της παρ. 2 υπάγονται στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του εποπτεύοντος φορέα τους. 6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο κατόπιν προηγούμενης αιτιολογημένης απόφασης του επικεφαλής του φορέα της παρ. 2, που διαπιστώνει την αδυναμία σύστασης ή λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου κατ` εφαρμογή των παρ. 2 έως 5, η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου μπορεί να ανατίθεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών. 7..».

« Άρθρο 10. Στόχοι και αρμοδιότητες Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1... 2. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες: α) ... β) ... γ) σχεδιάζει και διενεργεί προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους επί του συνόλου των υπηρεσιών του φορέα, ... η) ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σύνταξης και αποστολής στο Υπουργείο Οικονομικών των δημοσιονομικών και λοιπών αναφορών, καθώς και διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας του οικείου φορέα για τον εντοπισμό τυχόν ενδείξεων φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης, καθώς και εάν ο φορέας αναπτύσσει κατάλληλες δικλίδες για την αποτροπή τους στο μέλλον, θ) ...».

«Άρθρο 16. Παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων του Εσωτερικού Ελέγχου.

1.Μετά το στάδιο της οριστικοποίησης της έκθεσης ελέγχου, οι συστάσεις που αναφέρονται στην έκθεση και έχουν συμφωνηθεί με τους ελεγχόμενους, καθώς και τα σχέδια διορθωτικών ενεργειών και δράσεων για την εφαρμογή τους, παρακολουθούνται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. ...2. ...».

18. Στην παρ. 1^α του άρθρου 93 του ν.4129/2013 «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» (Α΄ 52), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 39 του ν.4509/2017 (Α΄201) και ίσχυε μέχρι την κατάργησή της με το άρθρο 166 του ν. 4820/2021, ορίζονταν τα εξής:

« ...1.α. Η αξίωση του δικαιούχου να απαιτήσει την αναπλήρωση του διαχειριστικού ελλείμματος με την έκδοση καταλογιστικής πράξης εις βάρος του υποχρέου παραγράφεται μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους εντός του οποίου δημιουργήθηκε το έλλειμμα. Αν το διαχειριστικό έλλειμμα προήλθε από αξιόποινη πράξη για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, η παραγραφή του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του ποινικού δικαστηρίου επί της ασκηθείσας ποινικής δίωξης.1.β...».

19. Στα άρθρα 152 (παρ.1) και 163 (παρ.1) του ν.4820/2021 « Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 130) ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 152. Παραγραφή αξίωσης για αναπλήρωση ελλείμματος.

1.Η αξίωση αναπλήρωσης διαχειριστικού ελλείμματος με την έκδοση καταλογιστικής πράξης από κάθε αρμόδιο όργανο παραγράφεται μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους, εντός του οποίου δημιουργήθηκε το έλλειμμα.2. ...».

«Άρθρο 163.Εκκρεμείς έλεγχοι λογαριασμών.

1. Το άρθρο 152 καταλαμβάνει και παρελθούσες χρήσεις, εφόσον δεν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.2.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, και από την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

20. Η αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την έκδοση γνωμοδοτήσεων επί υποβαλλομένων ερωτημάτων της Διοίκησης ενεργοποιείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8 του Οργανισμού του. Κατά την έννοια αυτών των διατάξεων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί επί αρμοδίως και νομοτύπως υποβαλλομένων ερωτημάτων της Διοίκησης, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, προκειμένου η Διοίκηση να τις εφαρμόσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, και όχι επί ερωτημάτων, τα οποία δεν αφορούν την

άσκηση των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών των Υπουργείων ή των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών που η νομική τους υπηρεσία διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ., αλλά απασχολούν νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και η νομική υπηρεσία τους δεν διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ. Συναφώς, η εκ μέρους του αρμοδίου Υπουργού άσκηση εποπτείας επ' αυτών των νομικών προσώπων και ανεξαρτήτων διοικητικών αρχών δεν αρκεί προς θεμελίωση αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ. για έκδοση γνωμοδοτήσεων επί ερωτημάτων τους (ιδ. Γνωμ.ΝΣΚ 118/2014, 117/2014, 252/2011, 167/2011, 424/2010 Ολομ).

Εν προκειμένω, το υποβληθέν ερώτημα έχει ως αντικείμενο την ύπαρξη ή μη αρμοδιότητας της Διοίκησης βάσει των παρατιθέμενων σε αυτό διατάξεων επί των εκτιθεμένων ζητημάτων (έλεγχος από τη Διοίκηση της νομιμότητας αποφάσεων Δ.Σ. του Ο. Ν., μετά τον έλεγχο άσκηση αρμοδιότητας διαβίβασης στον διατάκτη για να ακολουθήσει καταλογισμός σε περιπτώσεις καταβολών χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις) και επομένως πρόκειται για ερώτημα για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας προκειμένου η Διοίκηση να τις εφαρμόσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και όχι ερώτημα που αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του εποπτευόμενου ν.π.δ.δ. και ως εκ τούτου υποβάλλεται παραδεκτώς.

21. Επί του υποερωτήματος που αφορά την ύπαρξη ή μη αρμοδιότητας της Διοίκησης να ελέγξει τη νομιμότητα των αποφάσεων του Δ.Σ. του Ο.Ν.

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εποπτεύει, μεταξύ διαφόρων φορέων και οργανισμών, τον Ο. Ν. για όλα τα θέματα διοίκησης, λειτουργίας και ανάπτυξης (άρ.2 περ. γ' ν.4150/2013), ως εποπτεύον δε Υπουργείο ασκεί οικονομικό έλεγχο δια των αρμοδίων οργάνων του επί της διαχείρισεως των κεφαλαίων εν γένει και της περιουσίας του παραπάνω εποπτευόμενου ν.π.δ.δ. (άρ.1 παρ.4 ν.δ. 496/1974). Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου έχει ως σκοπό τον έλεγχο των οικονομικών υποθέσεων και λειτουργιών του Υπουργείου και των εποπτευομένων από εκείνο φορέων, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής παρακολούθησης των εποπτευομένων φορέων γενικής κυβέρνησης, όπως είναι ο Ο. Ν., σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης (άρ.57 π.δ. 13/2018). Η ίδια Γενική Διεύθυνση, μέσω των οργανικών

μονάδων που υπάγονται σαυτήν, είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων, καθώς και για την προώθηση της διαδικασίας έγκρισης του προϋπολογισμού, ισολογισμού και απολογισμού όλων των εποπτευόμενων φορέων (άρ.59 παρ.1 του π.δ. 13/2018), ενώ η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.) του Υπουργείου, στην οποία υπάγεται και ο εποπτευόμενος Ο. Ν. (άρ. 9 παρ.5 ν. 4795/2021) επειδή δεν έχει συσταθεί σαυτόν Μ.Ε.Ε., είναι αρμόδια να σχεδιάζει και να διενεργεί προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους επί του συνόλου των υπηρεσιών του Ο. Ν., των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων και των διαδικασιών του (άρ.10 παρ.2 περ. γ' ν. 4795/2021) και να ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σύνταξης και αποστολής στο Υπουργείο Οικονομικών των δημοσιονομικών και λοιπών αναφορών, καθώς και διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας του για τον εντοπισμό τυχόν ενδείξεων φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης, καθώς και αν ο φορέας αναπτύσσει κατάλληλες δικλείδες για την αποτροπή τους στο μέλλον (άρ.10 παρ.2 περ. η' ν. 4795/2021). Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο ειδικά προβλεπόμενος έλεγχος του εποπτεύοντος Υπουργείου δια των αρμοδίων υπηρεσιών του επί του εποπτευόμενου ν.π.δ.δ. Ο. Ν. περιλαμβάνει τον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων του Δ.Σ. του Ο. Ν. που ανάγονται σε οικονομικές υποθέσεις και λειτουργίες και εν προκειμένω της απόφασης που δέχθηκε την καταβολή του επίμαχου επιδόματος πριν την έκδοση των σχετικών δικαστικών αποφάσεων.

22. Επί του υποερωτήματος αν συγκεκριμένη δαπάνη υπόκειται στις διατάξεις περί καταλογισμού για περιπτώσεις καταβολών χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Από τις διατάξεις των άρθρων 16 ν.δ. 496/1974 και 18 ν.δ. 1265/1972, και τις περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχύουσες κατά τον κρίσιμο χρόνο (14-19.4.2010) διατάξεις (άρθρο 19 π.δ. 774/1980) προκύπτει ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο (19.4.2010) οι δαπάνες του οικείου φορέα υπάγονταν στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

23. Επίσης, από τη διάταξη του άρθρου 9 (παρ. 5) του ν.4795/2021 προβλέπεται αρμοδιότητα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου της εποπτεύουσας αρχής, στην περίπτωση κατά την οποία δεν λειτουργεί Μονάδα

Εσωτερικού Ελέγχου στον εποπτευόμενο φορέα, όπως στην προκειμένη περίπτωση, στη διεξαγωγή κατασταλτικών διαχειριστικών ελέγχων με στόχο τον έλεγχο των γενομένων δαπανών και την αναπλήρωση των τυχόν διαπιστωμένων ελλειμμάτων. Ο ασκούμενος διαχειριστικός έλεγχος δεν περιορίζεται σε δημοσιολογιστικό έλεγχο λογαριασμών, ενόψει εκδόσεως πράξεων καταλογισμού ή δημοσιονομικών διορθώσεων εάν διαπιστωθούν παρατυπίες, αλλά περιλαμβάνει και έλεγχο της οργανωτικής δομής, των μεθόδων και των διαδικασιών λειτουργίας του ελεγχόμενου φορέα, κατατείνει δε σε συνολική αξιολόγησή του (ΣΤΕ Επταμ. 279/2018 σκ.9).

24. Κατά τη διεξαγωγή αυτών των ελέγχων, μεταξύ άλλων, ελέγχεται η νομιμότητα και κανονικότητα της δαπάνης, δηλαδή της τήρησης της νόμιμης διαδικασίας πριν την εκταμίευση της δαπάνης και της επισύναψης των νομίμων δικαιολογητικών στο οικείο χρηματικό ένταλμα, μεταξύ των οποίων, προκειμένου περί δαπάνης εγκριθείσας «έναντι δικαστικών» θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η οικεία δικαστική απόφαση με την οποία επιδικάζεται ή αναγνωρίζεται η σχετική απαίτηση.²

25. Στη περίπτωση διαπίστωσης ελλείμματος, στο οποίο περιλαμβάνεται και η αχρεώστητη καταβολή (βλ. άρθρο 27 ν.δ. 496/1974), στα πλαίσια κατασταλτικού διαχειριστικού ελέγχου, συντάσσεται η σχετική έκθεση ελέγχου γίνονται οι δέουσες συστάσεις και ενεργοποιείται η υποχρέωση του διατάκτη για την επιβολή των μέτρων αναπλήρωσης του ελλείμματος (βλ. άρθρο 35 ν.δ. 496/1974).

26. Σημειώνεται ότι έλλειμμα συνιστά, μεταξύ άλλων, και η αχρεώστητη πληρωμή ως και κάθε «ανοίκειος» πληρωμή, για τη διενέργεια της οποίας δεν τηρήθηκε η νόμιμη διαδικασία ή που βασίζεται σε μη νόμιμο τίτλο, αφού και σε αυτήν την περίπτωση με την παράνομη εκταμίευση του δημοσίου χρήματος

2. Το π.δ 584/1975 «Περί του τρόπου και της διαδικασίας εξοφλήσεως των χρηματικών ενταλμάτων ή ετέρων τίτλων πληρωμής των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (...)» (Α' 188), στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 ορίζει ότι: «Η εξόφλησις των χρηματικών ενταλμάτων ή ετέρων τίτλων δέον να στηρίζεται εις πρωτότυπα δικαιολογητικά έγγραφα (...). 2. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεσιν, η εξόφλησις βάσει αντιγράφων ή φωτοτυπικών αντιγράφων (πιστοποιητικών δικαστικών αποφάσεων συμβολαιογραφικών πράξεων κ.λπ.) εκδιδομένων και κυρουμένων απ' ευθείας υπό της εκδοσάσης το πρωτότυπον αρχής, ή υπό συμβολαιογράφου της ημεδαπής βάσει του παρ' αυτώ κατατεθειμένου πρωτοτύπου».

δημιουργείται ουσιαστικά έλλειμμα χρημάτων. Μη νόμιμος θεωρείται δε ο τίτλος, όχι μόνο όταν ελλείπουν τα εξωτερικά αυτού γνωρίσματα, αλλά και όταν στηρίζεται σε παραστατικά που βεβαιώνουν γεγονότα διαφορετικά των πραγματικών (βλ. Ολ. Ε.Σ. 2325/2012).

27. Στην προκειμένη περίπτωση, αναφέρεται στο ιστορικό του ερωτήματος περίπτωση δαπανών «έναντι δικαστικών» που καταβλήθηκαν με απόφαση του Δ.Σ. του εν λόγω ν.π.δ.δ., πριν τη δικαστική επιδίκασή τους, χωρίς να θεωρηθεί το οικείο ένταλμα από τον Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα πλαίσια του, υποχρεωτικού τότε, προληπτικού ελέγχου, και χωρίς να είναι δυνατό να προσαχθεί εκ των υστέρων έστω το νόμιμο δικαιολογητικό της δαπάνης (δικαστική απόφαση), προς θεραπεία της παράλειψης, δεδομένου ότι εν συνεχεία εκδόθηκε η 1927/2011 απόφαση του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, η οποία απέρριψε την αγωγή των εναγόντων 90 υπαλλήλων του ν.π.δ.δ. και μάλιστα έχει καταστεί τελεσίδικη. Επομένως, η σχετική καταβολή έχει τον χαρακτήρα του «ελλείμματος» και συντρέχει νόμιμη περίπτωση καταλογισμού του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού.

28. Η καταλογιστική απόφαση (πράξη) αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη των αρμοδίων κατά νόμο οργάνων της δημοσιολογιστικής διοίκησης, δηλαδή πράξη με την οποία καταλογίζονται, μεταξύ άλλων, οι υπόλογοι και τα συνευθυνόμενα με αυτούς πρόσωπα για έλλειμμα που διαπιστώνεται στην ελεγχόμενη διαχείριση, καθώς και όσοι έλαβαν, έστω και καλόπιστα, αποδοχές χωρίς να τις δικαιούνται. Η ανωτέρω πράξη πρέπει, εκ του νόμου (άρθρο 152 παρ. 3 ν. 4270/2014, 56 παρ.3 ν.2362/1995) να αιτιολογείται ειδικώς, συνεπώς απαιτείται να αναφέρονται στο σώμα της, έστω και συνοπτικά, τα στοιχεία εκείνα που δικαιολογούν, κατά το νόμο, τον καταλογισμό και, ειδικότερα, αφενός δικαιολογούν την ιδιότητα του υποχρέου ως υπολόγου, αφετέρου θεμελιώνουν την ύπαρξη και το ύψος του ελλείμματος, ενώ κατά τα λοιπά η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου (Ε.Σ. 1280/2016, Ε.Σ.Ολ. 1396/2000, 1679/2006).

29. Σκοπός του καταλογισμού είναι η αποκατάσταση του ποσού του ελλείμματος και της δημοσιονομικής νομιμότητας. Ολόκληρο το σύστημα του ν. 3492/2006 διαπνέεται και μάλιστα εξ ορισμού (άρθρο 1§2 ν. 3492/2006) από το σκοπό διασφάλισης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων που εμπíπτουν στο

πεδίο ελέγχου της Γ.Δ.Δ.Ε. και όχι από το σκοπό αχρήστευσης ουσιαστικά των ειδικών για το καταλογιστικό σύστημα ρυθμίσεων, που αφορούν τους φορείς του άρθρου 3 του νόμου (ΝΣΚ 64/2017 πλειοψ.).

30. Κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ΕΣ 666/2016, 6512/2015, 3499, 3496, 3458, 2328, 1743, 1246/2014, 4324/2013, 505/2009, 1921/2008, 1114/2007, 1453/2006, 1428/2005, 1301/2001, 807/1997, 144/1996, 2309/1994, 2148, 1809/1991, 1304, 1296/1990 κ.ά.), η αναζήτηση και επιστροφή, στο πλαίσιο σχετικού καταλογισμού, αχρεωστήτως καταβληθεισών περιοδικών παροχών (μισθών, επιδομάτων, συντάξεων κ.α.) αντίκειται στην αρχή της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης, εφόσον: i) κρίνεται, λαμβανομένων υπ' όψιν των συγκεκριμένων σε κάθε περίπτωση συνθηκών και της συμπεριφοράς των αρμοδίων οργάνων, ότι δημιουργήθηκε στον λαβόντα σταθερή και δικαιολογημένη πεποίθηση ότι ήταν δικαιούχος των οικείων παροχών ή ότι αγνοούσε τη λήψη τους και συνεπώς εισέπραξε τα σχετικά ποσά καλοπίστως, και ii) από την εκτίμηση των στοιχείων της προσωπικής, οικογενειακής και οικονομικής κατάστασης του υπόχρεου σε επιστροφή των σχετικών ποσών, κρίνεται ότι η εν όλω ή εν μέρει επιστροφή τους, μετά την πάροδο μακρού χρόνου από την αχρεώστητη λήψη τους, δημιουργεί σ' αυτόν απρόβλεπτες και ανυπέρβλητες οικονομικές δυσχέρειες με άμεση δυσμενή επιρροή στα μέσα διαβίωσης του ιδίου και της τυχόν οικογένειάς του. Η τελευταία προϋπόθεση (οικονομική αδυναμία επιστροφής) πρέπει να συντρέχει κατά τον χρόνο παροχής της αιτούμενης έννομης προστασίας, δηλαδή κατά την πρώτη επί της ουσίας συζήτηση της υπόθεσης στο Δικαστήριο (βλ. ΕΣ 666/2016, 2438/2008, 807/1997). Μόνο δε όταν αμφότερες οι ανωτέρω προϋποθέσεις συντρέχουν σωρευτικώς, τα σχετικά αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά δεν αναζητούνται ή αναζητούνται εν μέρει, στην περίπτωση μερικής οικονομικής αδυναμίας επιστροφής τους (βλ. ΕΣ 1791/2017, 666/2016, 1680/2009, 458/2002).

31. Στην προκειμένη περίπτωση, ο αρμόδιος διατάκτης, δηλαδή το ανώτατο αποφασίζον όργανο του ν.π.δ.δ., ο οποίος τελεί σε γνώση της μη κανονικότητας της δαπάνης, που εντοπίσθηκε το έτος 2023 στο στάδιο της σύνταξης απολογισμού χρήσης έτους 2022, χωρίς να έχει χωρήσει προγενέστερα ή μεταγενέστερα κατασταλτικός διαχειριστικός έλεγχος στον οποίο να εντοπίζεται το έλλειμμα, και αφού ειδοποιηθεί από το εποπτεύον

Υπουργείο κατόπιν του ελέγχου νομιμότητας, δύναται και οφείλει να λάβει τα προβλεπόμενα μέτρα για την αποκατάστασή της ενεργώντας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του (βλ. άρθρο 96 ν.4270/2014 και άρθρο 27 ν.δ. 496/1974) και η σχετική δαπάνη πρέπει να αναζητηθεί με καταλογισμό, που μπορεί να επιβληθεί από τον ίδιο τον διατάκτη κατ' άρθρο 96 ν.4270/2014, που εφαρμόζεται και στην προκειμένη περίπτωση εφόσον ο υπόψη φορέας ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση, (βλ. άρθρο 14 του ίδιου νόμου) και σε κάθε περίπτωση από το Ελεγκτικό Συνέδριο (βλ. άρθρο 96 ν. 4270/2014). Περαιτέρω, στα θέματα του καταλογισμού, λόγω αχρεώστητης καταβολής, δεν απαιτείται, προκειμένου ν' αναζητηθούν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα, υπαιτιότητα του λαβόντος (ενδ. ΣτΕ 2562/2019, 3146/2017, 1138/2017, 3459/2006). Το ως άνω μέτρο επέμβασης στη μισθολογική κατάσταση του υπαλλήλου εντάσσεται στον κύκλο των αποκαταστατικών της νομιμότητας συνεπειών της ανάκλησης της σχετικής πράξης. Δοθέντος δε ότι η ανάκληση αυτή καθ' εαυτή αποβλέπει στην αποκατάσταση των αρχών της αξιοκρατίας και της ισότητας, οι μισθολογικές συνέπειες της ανάκλησης σκοπούν θεμιτώς όχι στην τιμωρία του υπαλλήλου, αφού ως συνέπειες καταρχήν επέρχονται ανεξαρτήτως της υποκειμενικής συμπεριφοράς του, αλλά αφενός στην αποκατάσταση των συνταγματικών αρχών της ισότητας και της αξιοκρατίας με την άρση των μισθολογικών ωφελειών, αφετέρου στην προστασία και ανόρθωση των συναφών οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου (ΕλΣυν 1820/2021 σκ.17).

32. Απαιτείται όμως, η κλήση σε προηγούμενη ακρόαση των υπαλλήλων σε βάρος των οποίων χωρεί ο καταλογισμός, για την εξέταση, μεταξύ άλλων, της κατ' αρχήν πρόθεσης καθενός εξ αυτών να επιστρέψει τα αχρεωστήτως ληφθέντα καθώς και τυχόν θεμάτων δυσχερειών καταβολής, και δυνατότητας επιστροφής με δόσεις (ΝΣΚ 69/2022, Ολομ, σκ.15.). Σε κάθε περίπτωση, εάν η Διοίκηση, στην αποκλειστική αρμοδιότητα της οποίας ανήκει η ευθύνη χειρισμού των ανωτέρω υποθέσεων, αμφιβάλλει κατά την εκτίμηση και την υπαγωγή των πραγματικών στοιχείων των υποθέσεων αυτών, αν, δηλαδή, αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής των νομολογιακών κριτηρίων της χρηστής διοίκησης αφενός και αφ' ετέρου της οικονομικής δυνατότητας του υπαλλήλου για την καταβολή εφάπαξ ή με δόσεις, κατά τη διάταξη του άρθρου 24(παρ.3) ν. 4354/2015, λόγω της ενδεχόμενης δυσχέρειας της απόδειξης συνδρομής τους, τότε πρέπει να καταλογίσει τα ποσά της αχρεώστητης

καταβολής σε βάρος των λαβόντων υπαλλήλων, ώστε η τελική κρίση για τη νομιμότητα της αναζήτησης των εν λόγω ποσών να τεθεί ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου, στο οποίο μπορούν να προσφύγουν οι ενδιαφερόμενοι (ΝΣΚ 69/2022 Ολομ. σκ. 23).

33. Επί του υποερωτήματος αν εν προκειμένω ο καταλογισμός υπόκειται στη δεκαετή παραγραφή του άρθρου 152 του ν.4820/2021, δεδομένου ότι η πληρωμή πραγματοποιήθηκε στις 19-4-2010.

Στο άρθρο 93 του ν. 4129/2013, μετά την τροποποίηση του τίτλου και της παραγράφου 1 από το άρθρο 39 του ν.4509/2017, ορίστηκε ότι η παραγραφή της αξίωσης του δικαιούχου ν' απαιτήσει την αναπλήρωση του διαχειριστικού ελλείμματος σε βάρος του υποχρέου παραγράφεται μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τότε που δημιουργήθηκε το έλλειμμα. Μέχρι τότε, ελλείπει ειδικής διάταξης, εφαρμοζόταν η γενική εικοσαετής παραγραφή του άρθρου 249 Α.Κ. Η θέσπιση δεκαετούς παραγραφής για την έκδοση καταλογιστικών πράξεων σε βάρος υπολόγων κλπ., επιβάλλεται, κατά την αιτιολογική έκθεση του εν λόγω νόμου, όχι μόνο από την αρχή της ασφάλειας δικαίου, η οποία απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου και ιδίως από τις διατάξεις των άρθρων 2 παράγραφος 1 και 25 παράγραφος 1 εδάφιο α' του Συντάγματος, ειδικότερη εκδήλωση της οποίας αποτελεί η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, αλλά και από την ανάγκη ταχείας εκκαθάρισης των αντίστοιχων εκκρεμοτήτων, επ' ωφελεία του δημοσίου συμφέροντος. Η θέση αυτή συμπορεύεται με τη γενικότερη τάση της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας να περιορίσουν το χρόνο παραγραφής γενικότερα των αξιώσεων της πολιτείας, που υλοποιείται με την έκδοση καταλογιστικών πράξεων (ΣτΕ 1738/2017, 172/2018, 433/2020 κ.α.) και απηχεί την ενωσιακή αρχή της αναλογικότητας (ΔΕΕ Απόφαση της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2014, Cruz&CompaniaLda).

34. Εν συνεχεία, με την απόφαση με αριθ. 2000/2020 της Μείζονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (σκ.10 και 11) κρίθηκε ότι η ρύθμιση αυτή, ανεξαρτήτως του νομοθετήματος εντός του οποίου εντάχθηκε και του τίτλου του άρθρου υπό το οποίο διατυπώνεται, έχει την έννοια ότι δι' αυτής θεσπίζεται από την λήξη του οικονομικού έτους εντός του οποίου δημιουργήθηκε το διαχειριστικό έλλειμμα, γενική δεκαετής παραγραφή για την αξίωση του δικαιούχου να απαιτήσει αναπλήρωση του ελλείμματος με την έκδοση

καταλογιστικής πράξης εις βάρος του υπόχρεου, η οποία αντικατέστησε την, κατά το άρθρο 249 ΑΚ, γενική εικοσαετή παραγραφή όχι μόνο για τις αξιώσεις που γεννήθηκαν μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 4509/2017, ήτοι από 22.12.2017, αλλά και για τις αξιώσεις που ήδη υφίσταντο κατά το χρόνο έναρξής του (βλ. και στα Πρακτικά της 11^{ης} Γενικής Συνεδρίασης της πλήρους Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 21^{ης} Απριλίου 2021, σκ. 3).

35. Με τη Γνωμοδότηση 16/2020 του Ν.Σ.Κ. έγινε δεκτό ότι « ..Η διάταξη του άρθρου 93 παρ. 1 του ν.4129/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 39 του ν.4509/2017, με την οποία ορίζεται ότι η αξίωση του δικαιούχου να απαιτήσει την αναπλήρωση του διαχειριστικού ελλείμματος με την έκδοση καταλογιστικής πράξης σε βάρος του υποχρέου παραγράφεται μετά την πάροδο δέκα ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους εντός του οποίου δημιουργήθηκε το έλλειμμα, εφαρμόζεται αποκλειστικά στους δημοσιονομικούς ελέγχους που ασκεί το Ελεγκτικό Συνέδριο και όχι στις καταλογιστικές πράξεις που εκδίδει η Γενική Δ/ση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.).».

36. Περαιτέρω, με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 152 του ν.4820/2021 επαναλαμβάνεται (βλ. αιτιολογική έκθεση) ο ανωτέρω, υπό το προϊσχύον καθεστώς του ν. 4509/2017, κανόνας της γενικής δεκαετούς παραγραφής της αξίωσης του δικαιούχου φορέα να απαιτήσει από τα υπεύθυνα πρόσωπα την αναπλήρωση ελλείμματος με την έκδοση καταλογιστικής πράξης, αρχομένης της παραγραφής από τη λήξη του οικονομικού έτους εντός του οποίου αυτό δημιουργήθηκε (παρ.1), με την περαιτέρω προσθήκη της φράσης «από κάθε αρμόδιο όργανο».

37. Με τα Πρακτικά της 2ας Δεκεμβρίου 2021, η Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 36 περ. α' του ν. 4782/2021, σύμφωνα με την οποία ο Γενικός Επίτροπος λαμβάνει γνώση, παρακολουθεί την πορεία και δίνει οδηγίες στις υπηρεσίες που ασκούν έλεγχο διαχείρισης του δημοσίου χρήματος και εισάγει σχετικά ζητήματα στην Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας, απάντησε στα τιθέμενα ερωτήματα ότι: «Με τη διάταξη του άρθρου 152 παρ. 1 του ν.4820/2021, που αποτελεί επανάληψη της ρύθμισης του άρθρου 39 του ν.4509/2017, με ευρύτερη μάλιστα διατύπωση (...από κάθε αρμόδιο όργανο...), θεσπίζεται από τη λήξη του οικονομικού έτους εντός του οποίου

δημιουργήθηκε το διαχειριστικό έλλειμμα, γενική δεκαετής παραγραφή για την αξίωση του δικαιούχου να απαιτήσει αναπλήρωση του ελλείμματος με την έκδοση καταλογιστικής πράξης εις βάρος του υποχρέου, παραγραφή η οποία αντικατέστησε την κατά το άρθρο 249 του ΑΚ ισχύουσα για τις απαιτήσεις αυτές γενική εικοσαετή παραγραφή. Ως εκ τούτου, η παραπάνω διάταξη έχει εφαρμογή σε όλες τις περιπτώσεις καταλογισμών των δημοσίων υπολόγων, είτε αυτοί επιβάλλονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, είτε από την ΑΑΔΕ».

38. Ανεξαρτήτως της συστηματικής κατάταξης της πιο πάνω διάταξης στον οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο νομοθέτης αναφερόμενος σε «...κάθε αρμόδιο όργανο», προδήλως σκόπευε να καταστήσει απολύτως σαφές ότι αναφέρεται σε όλα τα όργανα της πολιτείας, τα οποία έχουν αρμοδιότητα να εκδίδουν καταλογιστικές πράξεις σε βάρος δημοσίων υπολόγων (βλ.ΝΣΚ 109/2022 πλειοψ. σκ.16), καθόσον άλλωστε, διαφορετικά, η προσθήκη αυτή δεν θα είχε κανένα νόημα.(ΝΣΚ. 139/2023 σκ.15).

39. Από τη δεκαετή παραγραφή του άρθρου 152 ν. 4820/2021, η οποία καταλαμβάνει όχι μόνον το Ελεγκτικό Συνέδριο αλλά και την οικονομική διοίκηση (ΝΣΚ 109/2022), προβλέπονται (στο άρθρο 163 ν. 4820/2021) συγκεκριμένες εξαιρέσεις, συνιστάμενες σε περιπτώσεις εκκρεμών ελέγχων κατά τη δημοσίευση του ν. 4820/2021.

40. Όπως έχει κριθεί (βλ. ΝΣΚ 64/2017 Τμ.Α΄, με τις εκεί παραπομπές σε νομολογία), η καταλογιστική απόφαση αποτελεί εκ του νόμου συνέχεια της διαδικασίας του ελέγχου και αυτόθροη συνέπεια υποχρεωτικής εφαρμογής του νόμου, κατ' ενάσκηση δέσμιας αρμοδιότητας των καταλογιζόντων οργάνων. Υπό το δεδομένο λοιπόν ότι κατά την έκδοση πράξης καταλογισμού για την αναπλήρωση διαπιστωθέντος ελλείμματος, το αρμόδιο όργανο είναι υποχρεωμένο να ασκήσει την κυριαρχική του εξουσία και να προβεί στον καταλογισμό, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έκδοση καταλογιστικής πράξης δεν αποτελεί κατά κυριολεξία ενάσκηση ενοχικής αξίωσης αλλά συνιστά το αποτέλεσμα άσκησης κυριαρχικής εξουσίας (Βλ.Κ.Κρέπη, «η αρχή της αναλογικότητας στους δημοσιονομικούς καταλογισμούς και η μέθοδος αποτίμησης κόστους-οφέλους σε επίπεδο καταλογίζοντος οργάνου» ΕφημΔιοικΔικ 3, 2023,σ.306). Συνεπώς, η προβλεπόμενη στις διατάξεις των άρθρων 39 του ν.4509/2017 και 152 παρ. 1 του ν.4820/2021, παραγραφή της αξίωσης του δικαιούχου προς αναπλήρωση του ελλείμματος, ταυτίζεται με την

εξάντληση της χρονικής αρμοδιότητας των αρμοδίων οργάνων για έκδοση καταλογιστικής πράξης με σκοπό την αναπλήρωση του ελλείμματος και αντανakλά την έκπτωση του οργάνου αυτού από την εξουσία του για καταλογισμό.(ΝΣΚ139/2023 σκ.9).

41. Με τα Πρακτικά της 21ης Απριλίου 2021, της Ολομέλειας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 36 περ. α' ν. 4820/2021, σύμφωνα με την οποία ο Γενικός Επίτροπος λαμβάνει γνώση, παρακολουθεί την πορεία και δίνει οδηγίες στις υπηρεσίες που ασκούν έλεγχο διαχείρισης του δημοσίου χρήματος και εισάγει σχετικά ζητήματα στην Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας, απάντησε στα τεθέντα ερωτήματα ότι « ... κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 93 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με τον ν. 4129/2013 (φ. 52 Α'), όπως η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 39 του ν. 4509/2017 (φ. 201/22.12.2017 Α'), σε συνδυασμό με τις παραδοχές της 2000/2020 απόφασης της Ολομέλειας, η προβλεπόμενη δεκαετής παραγραφή των αξιώσεων προς καταλογισμό για την αναπλήρωση ελλειμμάτων καταλαμβάνει όλες τις περιπτώσεις ήδη υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4509/2017 αξιώσεων, κατά τις οποίες παρήλθε άπρακτη δεκαετία από το τέλος του έτους δημιουργίας του φερόμενου ελλείμματος, επομένως και τις περιπτώσεις που συντάχθηκε ΦΜΕ³ μετά την παρέλευση της εν λόγω δεκαετίας. Άλλωστε και η προβλεπόμενη παράταση του χρόνου φύλαξης των δικαιολογητικών ορισμένης διαχείρισης και συναφώς του χρόνου παραγραφής αξιώσεων προς αναπλήρωση ελλειμμάτων αφορά μόνο τις περιπτώσεις που συντάχθηκε ΦΜΕ εντός της δεκαετίας. Περαιτέρω, η ως άνω δεκαετής παραγραφή καταλαμβάνει κατ' ελάχιστον και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες παρήλθε δεκαετία από το έτος σύνταξης του ΦΜΕ³, δοθέντος ότι με την παρέλευση τόσο υπέρμετρα μακρού χρονικού διαστήματος, που αυτοτελώς συνιστά το εξαρχής θεσπισθέν χρονικό όριο παραγραφής, υπερακοντίζεται το εν λόγω προβλεφθέν μέγεθος και καταλύεται πλέον κάθε έννοια εύλογης παράτασης του αρχικού χρόνου παραγραφής και συμβατότητας με το γράμμα

3. Φύλλο μεταβολών και ελλειμμάτων, βλ. άρθρο 38 ν.4129/2013 και το ήδη ισχύον άρθρο 124 ν.4820/2021.

και το πνεύμα του ν. 4509/2017, σε συνδυασμό με τις παραδοχές της 2000/2020 απόφασης της Ολομέλειας, καθώς και με τις προναφερθείσες συνταγματικές αρχές και διατάξεις.».

42.Εξ άλλου, με τη Γνωμοδότηση 109/2022 ΝΣΚ (Β΄ Τμήματος) έχουν γίνει (κατά πλειοψηφία) δεκτά τα εξής: «...14. Υπό την ισχύ της ανωτέρω διάταξης (δηλαδή του άρθρου 93 του ν.4129/2013, μετά την τροποποίηση του τίτλου και της παραγράφου 1 από το άρθρο 39 του ν.4509/2017), η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την υπ` αριθμόν 2000/2020 απόφασή της, έκρινε ότι με τη διάταξη περί δεκαετούς παραγραφής αντικαταστάθηκε η ισχύουσα, μέχρι τότε, για τις απαιτήσεις αυτές, γενική εικοσαετής παραγραφή εκ του άρθρου 249 ΑΚ, η οποία αφορούσε στους καταλογισμούς που διενεργούσαν τα όργανα της οικονομικής διοίκησης. Μάλιστα η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου έλαβε, ιδιαιτέρως, υπόψη της την αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 39 του ν.4509/2017. Στην εν λόγω έκθεση αναφέρεται ότι η θέσπιση δεκαετούς παραγραφής για την έκδοση καταλογιστικών πράξεων σε βάρος υπολόγων κλπ, επιβάλλεται όχι μόνο από την αρχή της ασφάλειας δικαίου, η οποία απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου, αλλά και από την ανάγκη ταχείας εκκαθάρισης των αντίστοιχων εκκρεμοτήτων, επ` ωφελεία του δημοσίου συμφέροντος και προς άρση της μακράς ομηρίας των δημοσίων υπολόγων. Σημειωτέον ότι η θέση αυτή συμπορεύεται με τη γενικότερη τάση της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας, να περιορίσουν το χρόνο παραγραφής γενικότερα των αξιώσεων της πολιτείας, που υλοποιείται με την έκδοση καταλογιστικών πράξεων (ίδτετε ΣΤΕ 1738/2017, 172/2018, 433/2020 κ.α)... 16. Ανεξαρτήτως της συστηματικής κατάταξης της κρίσιμης διάταξης του άρθρου 152 παρ. 1 στον οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο νομοθέτης, αναφερόμενος σε κάθε αρμόδιο όργανο, αναφέρεται σε όλα τα όργανα της πολιτείας, τα οποία έχουν αρμοδιότητα να εκδίδουν καταλογιστικές πράξεις σε βάρος δημοσίων υπολόγων. Με τη διάταξη αυτή αντικαταστάθηκε η κατά το άρθρο 249 Α.Κ. γενική εικοσαετής παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να προβεί σε έκδοση καταλογιστικών πράξεων σε βάρος δημοσίων υπολόγων και ορίστηκε δεκαετής χρόνος παραγραφής των σχετικών αξιώσεων, ανεξαρτήτως του οργάνου της πολιτείας που είναι αρμόδιο να προβεί σε καταλογισμό (βλ. επίσης ΝΣΚ 149/2021, 71/2022. Αντίθετα, ΝΣΚ

16/2020, η οποία, όμως, εκδόθηκε πριν τη θέση σε ισχύ της κρίσιμης, στην προκειμένη περίπτωση, διάταξης). ... 17. Πρόκειται για ρύθμιση που βρίσκεται σε αρμονία με την αρχή της ασφάλειας του δικαίου που απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου και με την αρχή της αναλογικότητας, που επιβάλλει τον κατασταλτικό έλεγχο σε αμεσότερο χρόνο, ώστε ο μεν υπόλογος να μπορεί να αμυνθεί, το δε Δημόσιο να μπορεί ανακτήσει το δημόσιο χρήμα μέσω της καταλογιστικής διαδικασίας. Η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη με την υπ' αριθμόν 2000/2020 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία εκδόθηκε υπό την ισχύ της ομοίου περιεχομένου διάταξης του άρθρου 93 παρ. 1 περ. α του ν.4129/2013, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 39 του ν.4509/2017, στην οποία, μάλιστα, δεν περιλαμβανόταν η φράση «από κάθε αρμόδιο όργανο». Με τη ρύθμιση του 2017 ρυθμίζονται και ζητήματα χρόνου φύλαξης των δικαιολογητικών στο Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως αναφέρεται στον τίτλο του άρθρου και στην οικεία αιτιολογική έκθεση, ενώ η νέα ρύθμιση αναφέρεται αποκλειστικά στην παραγραφή της αξίωσης για αναπλήρωση του ελλείμματος. Η ερμηνεία αυτή είναι, επίσης, σύμφωνη με τη θέση της Ολομέλειας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας, όπως διατυπώθηκε στα Πρακτικά της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σε απάντηση σχετικού ερωτήματος της ήδη ερωτώσας υπηρεσίας στο πλαίσιο άσκησης της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας και της αρμοδιότητάς της να καθοδηγεί τις υπηρεσίες που ασκούν έλεγχο διαχείρισης του δημοσίου χρήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 36 του οργανικού νόμου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τέλος, στοιχείται με την παγιωμένη πλέον θέση της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων σχετικά με τον προσδιορισμό του χρόνου παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να εκδίδει καταλογιστικές πράξεις (γενικώς) μέσα στα χρονικά όρια που επιβάλλει η αρχή της ασφάλειας δικαίου και η ανάγκη επίκαιρης διενέργειας των ελέγχων και ευχερούς ανάκτησης τυχόν ελλείμματος επ' ωφελεία του δημοσίου συμφέροντος. Εξάλλου, η αντίθετη ερμηνευτική προσέγγιση, κατά την οποία η παραγραφή της αξίωσης του Δημοσίου προς καταλογισμό εξακολουθεί να είναι εικοσαετής, όταν ο καταλογισμός γίνεται από όργανα της οικονομικής διοίκησης, γεννά ζητήματα ασφάλειας δικαίου και ενέχει τον κίνδυνο οι καταλογισμοί που θα επιβληθούν μετά τη δεκαετία από τη δημιουργία του ελλείμματος να κριθούν αντίθετοι στα ανωτέρω νομολογιακά δεδομένα...».

43. Περαιτέρω, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, όπως ο προϋπολογισμός δεν αποτελεί τη γενεσιουργό αιτία (*causa efficiens*), αλλά τη νόμιμη προϋπόθεση (*condition*) για τη διενέργεια των προβλεπομένων σε αυτόν δαπανών, αντιστοίχως και ο απολογισμός δεν επάγεται διαπλαστικές συνέπειες, δοθέντος ότι με την έγκρισή του δεν επηρεάζεται η νομιμότητα ή μη των διενεργηθεισών δαπανών ούτε αίρεται ή καταλύεται η τυχόν παράνομη δαπάνη ούτε συνιστάται ή τροποποιείται ή καταργείται το υπάρχον κατά την οικεία χρήση έλλειμμα ούτε, βεβαίως, απαλλάσσονται τα διαχειριστικά όργανα του δημόσιου νομικού προσώπου από τις ευθύνες τους για τις τυχόν παράνομες δαπάνες ή την παράλειψη εισπράξεως των εσόδων. Η έγκριση του απολογισμού, δεν προκαλεί, το πρώτον, ούτε συμβάλλει καθ' οιονδήποτε τρόπο στη δημιουργία ελλείμματος στη δημόσια διαχείριση. Η εκταμίευση της τυχόν παράνομης δαπάνης και το έλλειμμα, εάν τυχόν υπάρχει, έχουν προκληθεί κατά το οικονομικό έτος εκτελέσεως του οικείου προϋπολογισμού και όχι κατά το μεταγενέστερο οικονομικό έτος που εγκρίνεται ο απολογισμός. Ούτε, εξάλλου, η έγκριση του απολογισμού απαλλάσσει τους τυχόν ελλειμματίες υπολόγους των ευθυνών τους (βλ. Απ. Ελ.Συν. 279/2024 Δευτέρου Τμήματος, σκ.36 1.ii, Ολομ Ελ.Συν. 1763/2010, Πρακτικά 8ης Γ.Σ. Ολομ. Ελ.Συν./7.5.2008, VII Τμ. 202/2013).

44. Στην προκειμένη περίπτωση, η προθεσμία παραγραφής της αξίωσης του εποπτευόμενου φορέα για την αναζήτηση του υπόψη ελλείμματος, κινήθηκε από το τέλος του έτους στο οποίο εχώρησε η αχρεώστητη καταβολή (2010), ενώ δεν προέκυψε ότι έχει συνταχθεί φύλλο μεταβολών και ελλείψεων σχετικά με το ιστορούμενο στο υποβληθέν ερώτημα αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό. Αντίστοιχα, κατά τα διδόμενα στο ιστορικό, δεν υφίσταται πόρισμα διαχειριστικού ελέγχου για το έτος 2010 στο οποίο να καταγράφεται το επικαλούμενο έλλειμμα, ενώ και ο απολογισμός χρήσης οικ. Έτους 2022, στο οποίο έχει καταχωρηθεί η εγγραφή στα «δικαιώματα» του ν.π.δ.δ., έχει συνταχθεί προσωρινά, δεν έχει οριστικοποιηθεί και δεν εξομοιώνεται νομικά με τη διαδικασία κατασταλτικού διαχειριστικού ελέγχου, λόγω της διαφορετικής φύσης, σκοπού και νομικού πλαισίου που διέπει τον οικονομικό απολογισμό χρήσης σε σύγκριση με τον κατασταλτικό διαχειριστικό έλεγχο.

45. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό, ότι, εφόσον κατά το χρόνο θέσης σε ισχύ του ν. 4820/2021 δεν εκκρεμούσε διαχειριστικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο ή την οικονομική διοίκηση στο εποπτευόμενο ως άνω νπδδ, το ποσό που καταβλήθηκε αχρεωστήτως «έναντι δικαστικών» σε υπαλλήλους του εν λόγω νομικού προσώπου έχει υποπέσει στη δεκαετή παραγραφή του άρθρου 152 ν.4820/2021, που κινήθηκε από το τέλος του έτους στο οποίο εχώρησε καταβολή της αχρεώστητης παροχής ``έναντι δικαστικών`` και ολοκληρώθηκε την 31.12.2020 (υπό την ισχύ της προ ισχύσασας διάταξης του άρθρου 93 ν. 4129/2013) . Λόγω δε της αμφιβολίας ως προς την εφαρμογή ή μη της εν λόγω διάταξης σε ελλείμματα που δεν προέκυψαν από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναμφίβολα καταλαμβάνεται από την παραγραφή του άρθρου 152 ν. 4820/2021, η οποία αφορά και παρελθούσες της θέσης σε ισχύ του εν λόγω νόμου χρήσεις.

Απάντηση

46. Κατόπιν των ανωτέρω, η απάντηση που προσήκει στο τεθέν ερώτημα, κατά την ομόφωνη γνώμη του Δ΄ Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, είναι η εξής:

Επί του πρώτου υποερωτήματος

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής διαθέτει δια των αρμοδίων υπηρεσιών του αρμοδιότητα ελέγχου νομιμότητας της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του εποπτευόμενου ν.π.δ.δ. «Ο. Ν.», η οποία δέχθηκε την καταβολή του επίμαχου επιδόματος πριν την έκδοση δικαστικής απόφασης.

Επί του δευτέρου υποερωτήματος

Η δαπάνη για καταβολή ποσών σε υπαλλήλους του ως άνω ν.π.δ.δ. «έναντι δικαστικών» αχρεώστητα, δηλαδή για την ικανοποίηση αξίωσης που απορρίφθηκε δικαστικά τελεσίδικα, υπόκειται σε αναζήτηση, και σε περίπτωση μη επιστροφής σε καταλογισμό.

Επί του τρίτου υποερωτήματος

Η ως άνω αξίωση έχει υποπέσει στη δεκαετή παραγραφή της διάταξης του

άρθρου 152 παρ.1 του ν.4820/2021.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 27 Μαΐου 2024

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης

Άννα Πρεβενά

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.